

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 10.3.2014
COM(2014) 157 final

2014/0087 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af
associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske
Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova
på den anden side**

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Vedlagte forslag udgør det retlige instrument for bemyndigelsen til undertegnelse og midlertidig anvendelse af associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side.

Da Det Europæiske Atomenergifællesskab (Euratom) er part i aftalen, finder en særskilt procedure anvendelse for Kommissionens undertegnelse og indgåelse af denne aftale på Euratoms vegne.

Forbindelserne mellem Den Europæiske Union (EU) og Republikken Moldova er i øjeblikket baseret på partnerskabs- og samarbejdsaftalen, der trådte i kraft i juli 1998. Forhandlingerne om denne brede og ambitiøse associeringsaftale mellem EU og Republikken Moldova blev indledt i januar 2010. I januar 2012 indledte EU og Republikken Moldova også forhandlinger om en vidtgående og bred frihandelsaftale (DCFTA) som en central del af associeringsaftalen.

Associeringsaftalen har til formål at fremskynde udvidelsen af de politiske og økonomiske forbindelser mellem Republikken Moldova og EU samt at fremme Republikken Moldovas gradvise økonomiske integration i EU's indre marked på udvalgte områder, bl.a. gennem en DCFTA som en integrerende del af aftalen.

Aftalen udnytter på konkret vis dynamikken i forbindelserne mellem EU og Republikken Moldova, idet den fokuserer på støtte til vigtige reformer, økonomisk genopretning og vækst, god regeringsførelse og samarbejde i forskellige sektorer. Aftalen udgør også en reformdagsorden for Republikken Moldova, som er baseret på et omfattende program for tilnærmelse af Republikken Moldovas lovgivning til EU's normer og standarder, og som alle Republikken Moldovas partnere opfordres til at følge og indrette deres bistand efter. EU's fremtidige bistand til Republikken Moldova er, som det fremgår af aftalen, knyttet til reformdagsordenen. Med henblik på at forberede og lette gennemførelsen af associeringsaftalen er der udarbejdet en associeringsdagsorden.

Efter 15. plenarmøde i marts 2013 og 7. DCFTA-runde i juni 2013 afsluttede EU og Republikken Moldova forhandlingerne om associeringsaftalen. Den 29. november 2013 paraferede Den Europæiske Union og Republikken Moldova teksten til associeringsaftalen, herunder DCFTA-delen.

I overensstemmelse med associeringsaftalens artikel 465 er det hensigten, at visse dele af aftalen skal finde midlertidig anvendelse. Med den midlertidige anvendelse ønsker man at opretholde et afbalanceret forhold mellem gensidige økonomiske interesser og fælles værdier og at tage højde for EU's og Republikken Moldovas fælles vilje til at påbegynde implementering og håndhævelse af de pågældende dele af aftalen for at fremskynde reformernes virkninger på sektorspecifikke områder inden indgåelsen af aftalen.

2. RESULTATERNE AF FORHANDLINGERNE

Rådet er løbende blevet holdt underrettet og hørt i de relevante arbejdsgrupper under Rådet, navnlig Gruppen vedrørende Østeuropa og Centralasien og Handelspolitikudvalget, på alle stadier af forhandlingerne. Kommissionen vurderer, at de mål, Rådet havde fastsat i forhandlingsdirektiverne, er nået, og at udkastet til associeringsaftale er acceptabelt for Unionen.

Associeringsaftalen endelige indhold kan opsummeres som følger:

Ved aftalen oprettes der en associering mellem Unionen og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side. Der er tale om en ny etape i udviklingen af de overenskomstmæssige forbindelser mellem EU og Republikken Moldova, der tilsigter politisk associering og økonomisk integration og lader døren stå åben for yderligere gradvise udviklinger.

Associeringens overordnede mål er at fremme en gradvis tilnærmelse mellem parterne på grundlag af fælles værdier; styrke grundlaget for øget politisk dialog; fremme, bevare og styrke fred og stabilitet både regionalt og internationalt; tilvejebringe betingelserne for bedre økonomiske og handelsmæssige forbindelser, der kan føre til Republikken Moldovas gradvise økonomiske integration i EU's indre marked på udvalgte områder; styrke samarbejdet inden for retfærdighed, frihed og sikkerhed med henblik på at styrke retsstatsprincippet og respekten for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder; samt etablere forudsætningerne for et stadig tættere samarbejde på andre områder af fælles interesse.

Aftalens *generelle principper* omfatter bl.a. en række særlige "væsentlige elementer", som, hvis de tilsidesættes af en af parterne, kan give anledning til særlige foranstaltninger i henhold til aftalen, herunder suspendering af rettigheder og forpligtelser. Disse elementer er respekt for de demokratiske principper, menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder som defineret i relevante internationale instrumenter; respekt for retsstatsprincippet; samt modvirkning af spredning af masseødelæggelsesvåben, materiale til fremstilling heraf og deres fremføringsmidler.

Andre *generelle principper* i aftalen er principperne om fri markedsøkonomi, god regeringsførelse, bekæmpelse af korrupcion, bekæmpelse af tværnational organiseret kriminalitet og terrorisme samt fremme af bæredygtig udvikling og reel multilateralisme.

I aftalen fastlægges målene for en styrket *politisk dialog*, der skal fremme gradvis konvergens i udenrigs- og sikkerhedsanliggender. Det bestemmes, at der skal finde dialog og samarbejde sted om interne reformer baseret på de fælles principper, parterne har opstillet. Aftalen indeholder også bestemmelser om intensiveret dialog og samarbejde på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, herunder den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP), fremme af fred og international retfærdighed ved gennemførelse af Romstatutten for Den Internationale Straffedomstol, en fælles indsats for bekæmpelse af terrorisme, ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben, nedrustning og våbenkontrol. Aftalen bekræfter endvidere parternes vilje til at finde en holdbar løsning på det transnistriske spørgsmål under fuld overholdelse af Republikken Moldovas suverænitet og territoriale integritet samt til i fællesskab at lette postkonfliktgenopbygningen.

På området *retfærdighed, frihed og sikkerhed* lægger aftalen særlig vægt på retsstatsprincippet og retshåndhævelses- og retsplejeinstitutionernes effektive funktion. Aftalen opstiller en ramme for samarbejde om migration, asyl og grænseforvaltning, beskyttelse af personoplysninger, hvidvaskning af penge og terrorisme samt narkotikabekæmpelse. Aftalen indeholder en række bestemmelser om bevægelighed for personer, herunder tilbagetagelse, lettelse af udstedelsen af visa og trinvis foranstaltninger til med tiden at indføre en visumfri ordning, forudsat at betingelserne for velforvaltet og sikker mobilitet er opfyldt. Aftalen omfatter også en forpligtelse til at bekæmpe kriminalitet, korrupcion og andre ulovlige aktiviteter og til at videreudvikle det retlige samarbejde i civil- og strafferetlige spørgsmål - ved i fuldt omfang at gøre brug af de relevante internationale og bilaterale instrumenter.

Associeringsaftalen indeholder endvidere bestemmelser om en lang række forskellige former for sektorsamarbejde, med fokus på støtte til vigtige reformer, økonomisk genopretning og

vækst, god regeringsførelse og sektorsamarbejde på 28 områder som f.eks. reform af den offentlige forvaltning, styring af de offentlige finanser, energi, transport, miljøbeskyttelse og miljøfremme, industripolitik og små og mellemstore virksomheder, social- og arbejdsmarkedspolitik, forbrugerbeskyttelse, landbrug og udvikling af landdistrikter, grænseoverskridende og regionalt samarbejde, almen uddannelse, erhvervsuddannelse, samarbejde i civilsamfundet, ungdomsanliggender og kultur. På alle disse områder tager det øgede samarbejde udgangspunkt i de eksisterende rammer, bilaterale som multilaterale, og tilsigter en mere systematisk dialog og udveksling af oplysninger og god praksis. Med henblik på gennemførelse af afsnittene om sektorsamarbejde er der i bilagene til aftalen fastsat et omfattende program for gradvis tilnærmelse. En række specifikke tidsplaner for Republikken Moldovas tilnærmelse til og anvendelse af udvalgte dele af den gældende EU-ret vil være i centrum for det løbende samarbejde og for Republikken Moldovas interne reform- og moderniseringsdagsorden.

Aftalen indeholder en ajourført institutionel ramme, der omfatter fora for samarbejde og dialog. Særlige roller i forbindelse med beslutningstagningen er tildelt Associeringsrådet og, ved delegation, Associeringsudvalget, der også kan mødes i en særlig sammensætning for at drøfte handelsspørgsmål. Der oprettes desuden fora for samarbejde på civilsamfunds- og parlamentsplan. Aftalen indeholder endvidere bestemmelser om overvågning, tilnærmelse, opfyldelse af forpligtelser og tvistbilæggelse (herunder særskilte bestemmelser for handelsrelaterede spørgsmål).

For så vidt angår DCFTA-delen af aftalen har Kommissionen nået målene i forhandlingsdirektiverne om at afvikle importafgifterne på praktisk taget al handel, samtidig med at der er opstillet en bindende ramme med henblik på at forbyde alle vilkårlige handelsbegrænsende foranstaltninger, herunder eksportafgifter og kvantitative eksportrestriktioner. DCFTA'en indeholder særlige tidsbegrænsede bestemmelser for følsomme produkter og spørgsmål, især i form af overgangsperioder, udvalgte toldkontingenter og en mekanisme til modvirkning af omgåelse ved import af følsomme landbrugsprodukter.

Med hensyn til tekniske handelshindringer vil Republikken Moldovas gradvist tilpasse sine tekniske forskrifter og standarder til EU's. Forhandlingerne om en aftale om overensstemmelsesvurdering og godkendelse af industrivarer (AOG) vil sikre, at Republikken Moldovas lovgivning og markedsovervågningssystemer inden for specifikke sektorer er i overensstemmelse med EU's, således at der kan handles mellem parterne på de samme vilkår som EU-medlemsstaterne imellem.

For så vidt angår handel med dyr, planter, animalske produkter og planteprodukter bevirker DCFTA'en, at Republikken Moldovas sundheds- og plantesundhedslovgivning og dyrevelfærdslovgivning tilpasses EU's SPS- og dyrevelfærdslovgivning, og at handelen dermed lettes yderligere. DCFTA'en sikrer, at der indføres en mekanisme for hurtigt samråd for at løse SPS-relaterede handelsirritationsmomenter, herunder et særligt system til hurtig og tidlig varsling af akutte krisesituationer på dyre- og plantesundhedsområdet.

I protokollen om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, der bygger på det eksisterende samarbejde om toldspørgsmål, opstilles der en stærkere retlig ramme for at sikre korrekt anvendelse af toldlovgivningen og bekæmpelse af toldsvig.

Hvad angår etablering indeholder DCFTA'en en bestemmelse om national behandling og mestbegunstigelsesbehandling af virksomheder, underlagt begrænsede forbehold. For så vidt angår handel med tjenesteydelser giver DCFTA'en omfattende markedsadgang samt mulighed for at liberalisere denne yderligere, bl.a. når Republikken Moldova har tilnærmet sig EU's

gældende ret vedrørende finansielle tjenesteydelser, telekommunikation/e-handel, post- og kurertjenester og internationale søtransporttjenester.

DCFTA'en vil betyde høje beskyttelsesniveauer for alle EU's geografiske betegnelser for landbrugsprodukter, ikke kun betegnelserne for vine og spiritus, og for alle nye produkter, der tilføjes på listen over beskyttede geografiske betegnelser. Aftalen indeholder bestemmelserne fra aftalen mellem Unionen og Republikken Moldova om geografiske betegnelser, der trådte i kraft den 1. april 2013, og bilagene hertil. Der indføres en mekanisme, ved hjælp af hvilken nye betegnelser, der måtte blive tilføjet i aftalen om geografiske betegnelser, inden associeringsaftalen træder i kraft, vil kunne beskyttes fuldt ud. Herudover indeholder DCFTA'en bestemmelser om ophavsret, design (også ikke-registrerede design) og patenter, der supplerer og ajourfører TRIPS-aftalen, og om styrkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder på grundlag af EU's interne regler.

Med hensyn til integrationen af markederne for offentlige udbud giver DCFTA'en Republikken Moldova, et ikke-EØS-land, adgang til EU's marked for offentlige udbud, efter en overgangsperiode, i hvilken Republikken Moldova vil tilnærme sig EU's nuværende og kommende lovgivning om offentlige udbud. Når tilnærmelsen er afsluttet med held, vil man kunne drøfte yderligere adgang til EU's marked for offentlige udbud i forbindelse med udbud, hvis værdi ligger under værditærsklerne. Det medfører, at leverandører og tjenesteydere får gensidig adgang til markederne for offentlige udbud, undtagen i forsvarssektoren.

Gennem DCFTA'en vil Republikken Moldova sikre gennemførelse af en fuldt dækkende konkurrencelovgivning, sikre effektiv anvendelse af principperne om loyal konkurrence og sørge for, at statsmonopoler, statsvirksomheder og virksomheder med særlige eller eksklusive rettigheder efterlever konkurrencelovgivningen.

Afsnittet om subsidier er særlig vigtigt, da det indeholder et tilsagn fra Republikken Moldova om at indføre en intern ordning for kontrol med statsstøtte i lighed med EU's og om at oprette en operationelt uafhængig myndighed med ansvar for kontrollen med statsstøtte.

Med hensyn til handelsrelaterede energispørgsmål indføres der med DCFTA'en bindende bestemmelser om prisfastsættelse, herunder forbud mod dobbelte prissystemer, om uafbrudt transit af energiprodukter med henblik på at sikre forsyningsikkerheden, om energiforvaltningsmyndighedernes uafhængighed samt bestemmelser med henblik på at præcisere forholdet til Republikken Moldovas forpligtelser under energifællesskabstraktaten.

Aftalen indeholder bestemmelser om forpligtelser til at forfølge en bæredygtig udvikling i samhandelen og overholde de multilaterale forpligtelser i den henseende, samtidig med at parterne sikres retten til at fastsætte deres egne niveauer for miljøbeskyttelse og beskyttelse af arbejdstagerne. DCFTA'en indeholder også en forpligtelse til ikke at tilsidesætte eller fravige sådanne standarder på en måde, der berører handelen eller investeringerne parterne imellem.

Effektive tvistbilæggelsesprocedurer baseret på WTO's tvistbilæggelsesforståelse vil gøre det muligt at løse bilaterale handelstvister hurtigere, bl.a. ved at lade den berørte part indføre forholdsmæssigt afpassede sanktioner og ved at anvende endnu hurtigere procedurer, når det gælder hastende tvister om handelsrelaterede energispørgsmål.

Man er også blevet enig om særlige bestemmelser vedrørende gennemsigtighed og dialog med civilsamfundet og de berørte parter for at sikre, at politikudformningen på de handelsrelaterede områder kendetegnes ved samråd, åbenhed og forudsigelighed. DCFTA'en indeholder desuden regler, der skal lette gennemførelsen og evalueringen af tilnærmelsesprocessen på de handelsrelaterede områder.

Republikken Moldovas tættere økonomiske integration i EU gennem DCFTA'en vil sætte kraftigt skub i landets økonomiske vækst. DCFTA'en vil som en central del af

associeringsaftalen skabe forretningsmuligheder i både EU og Republikken Moldova og fremme egentlig økonomisk modernisering og integration i EU. Denne proces skulle gerne føre til højere produktstandarder og bedre tjenesteydelser for borgerne og frem for alt sætte Republikken Moldova i stand til at konkurrere effektivt på de internationale markeder.

3. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

For Unionen er retsgrundlaget for aftalens undertegnelse og midlertidige anvendelse artikel 217 sammenholdt med artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 8, andet afsnit, samt artikel 218, stk. 7, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Et særskilt retligt instrument finder anvendelse for Det Europæiske Atomenergifællesskab.

Vedlagte forslag udgør det retlige instrument for undertegnelsen og den midlertidige anvendelse af associeringsaftalen.

På baggrund af ovennævnte forhandlingsresultater foreslår Kommissionen, at Rådet bestemmer, at associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side skal undertegnes på Unionens vegne, og sørger for udpegning af den eller de personer, der er beføjet til at undertegne aftalen på Unionens vegne.

I henhold til forslaget vil Unionen anvende dele af aftalen midlertidigt, uden at det berører kompetencefordelingen i henhold til traktaterne.

At Kommissionen har forelagt sit forslag som en aftale mellem Unionen og dens medlemsstater og Republikken Moldova, hænger sammen med aftalens tilblivelse efter traktatens bestemmelser inden ikrafttrædelsen af Lissabontraktaten.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 217 sammenholdt med artikel 218, stk. 5, og artikel 218, stk. 8, andet afsnit, samt artikel 218, stk. 7,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 15. juni 2009 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med Republikken Moldova om indgåelse af en ny aftale mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova med henblik på at erstatte partnerskabs- og samarbejdsaftalen.
- (2) Forhandlingerne om associeringsaftalen, der foregik under hensyntagen til de tætte historiske bånd og de gradvist tættere forbindelser mellem parterne samt deres ønske om at styrke og udvide disse forbindelser på en ambitiøs og innovativ måde, blev afsluttet med positivt resultat og parafering af aftalen den 29. november 2013.
- (3) Aftalen bør derfor undertegnes på Unionens vegne og anvendes midlertidigt i overensstemmelse med dens artikel 465 indtil dens senere indgåelse.
- (4) I henhold til aftalens artikel 465 kan aftalen anvendes midlertidigt, inden den træder i kraft.
- (5) I henhold til artikel 218, stk. 7, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde bør Rådet bemyndige Kommissionen til at godkende ændringer, der skal vedtages af Underudvalget vedrørende Geografiske Betegnelser i medfør af aftalens artikel 306.
- (6) Der bør fastsættes relevante procedurer for beskyttelse af geografiske betegnelser, som beskyttes i henhold til aftalen.
- (7) Aftalen bør ikke fortolkes således, at den skaber rettigheder eller forpligtelser, som kan påberåbes direkte for Unionens eller medlemsstaternes domstole —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Undertegnelsen af associeringsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side (i det følgende benævnt "aftalen") godkendes herved på Unionens vegne under forbehold af indgåelse af aftalen.

Teksten til den aftale, der skal undertegnes, er knyttet til denne afgørelse.

Artikel 2

Generalsekretariatet for Rådet udarbejder det relevante fuldmagtsinstrument til undertegnelse af aftalen, under forbehold af dens indgåelse, til den eller de personer, der er udpeget af forhandleren af aftalen.

Artikel 3

1. Følgende dele af aftalen anvendes midlertidigt mellem Unionen og Republikken Moldova i overensstemmelse med aftalens artikel 465 og under forbehold af de heri omhandlede meddelelser, indtil den træder i kraft:
  - artikel 1
  - afsnit I
  - afsnit II
  - afsnit III: artikel 12-18
  - afsnit IV: kapitel 1, 3, 5, 9, 12 og 13, kapitel 14 (med undtagelse af artikel 77 (niende led)), kapitel 15, 16, 17, 26 og 28 samt artikel 37, 46, 57, 102 og 116
  - afsnit V
  - afsnit VI
  - afsnit VII: med undtagelse af artikel 456, stk. 1, i det omfang bestemmelserne i dette afsnit er begrænset til at sikre den midlertidige anvendelse af denne aftale som fastsat i dette stykke
  - bilag I-XIII, bilag XV-XXXIV, bilag XXXV samt protokol I-IV.
2. Den dato, fra hvilken aftalen finder midlertidig anvendelse, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* på foranledning af Generalsekretariatet for Rådet.

Artikel 4

Hvad angår aftalens artikel 306 skal ændringer af aftalen ved afgørelser, der træffes i Underudvalget vedrørende Geografiske Betegnelser, godkendes af Kommissionen på Unionens vegne. Kan de berørte parter ikke nå til enighed som følge af indsigelser vedrørende en geografisk betegnelse, træffer Kommissionen afgørelse efter proceduren i artikel 57, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer¹.

Artikel 5

1. En betegnelse, der beskyttes i henhold til underafdeling 3, "Geografiske betegnelser", i aftalens afsnit V, kapitel 9, kan benyttes af enhver erhvervsdrivende, der markedsfører landbrugsprodukter, fødevarer, vine, aromatiserede vine eller spiritus, som svarer til den relevante varespecifikation.

---

¹ EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1.

2. I overensstemmelse med aftalens artikel 301 håndhæver medlemsstaterne og Den Europæiske Unions institutioner - også på foranledning af en berørt part - den beskyttelse, der ydes i henhold til aftalens artikel 297-300.

Artikel 6

Aftalen må ikke fortolkes således, at den skaber rettigheder eller forpligtelser, som kan påberåbes direkte for Unionens eller medlemsstaternes domstole.

Artikel 7

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

[...]

Formand